

de overwinningen der socialisten niet, wat samenwerken helpt? De deugd van heden is: toewijding aan de gemeenschap!"

Teekenen, dat SCHÜLEIN's klemmend woord tot het gemoed van de lauwen was doorgedrongen, waren er tot heden niet. Zou de uitslag van de jongste voorzittersverkiezing, hun in zoo uiterst suggestieven toon op het hart gebonden, van een plotselingen ommekeer getuigen?

Niet zonder spanning, maar minder nog met groote verwachtingen zal menig collega in patria, die de evolutie der Indische beroepsbelangen volgt, den afloop hebben tegemoet gezien.

Verrassend is deze zeker geweest. Want alle leden die hebben gestemd vulden hun briefje met den naam SCHÜLEIN in. Op andere kandidaten is geen stem uitgebracht. De voorvechter van de „Pruisische strengheid" is, als men wil, met algemeene stemmen verkozen. Maar.... 70 pCt. van de stemgerechtigde leden hebben niet gestemd. Bijna $\frac{3}{4}$ van de leden betaalt geregeld zijn contributie (f 60.— per jaar), jaar in, jaar uit, maar acht zich als lid der gemeenschap niet verplicht, op een zoo gewichtig tijdstip in haar geschiedenis te getuigen.

Ziedaar een symptoom van de toewijding, die hun deugd zou kunnen zijn. Voor den „Bond" begint hiermee een nieuwe episode. Een tijdvak, waarin niet langer SCHÜLEIN, de krachtige, fiere, geestdriftige maar tevens op zijn tijd bedachtzame, en altijd logisch denkende en scherp formuleerende persoonlijkheid, die het eerst den Hollanders in Indië het: „Proletariërs, verenigt U!" heeft toegeroepen, den koers zal aangeven.

Aan dit evenement, en aan de persoon van SCHÜLEIN enkele regels te wijden, gebiedt mij, die eenige jaren met dezen man van karakter en fijne beschaving, van onbepaalde toewijding aan de gemeenschap bovenal, heeft mogen samenwerken, een gevoel van dankbaarheid, waaraan uiting te geven de redactie van het eerste geneeskundige tijdschrift in Nederland, naar ik hoop, mij de gelegenheid niet zal onthouden.

Den Haag,
28 Febr. 1906.

W. J. VAN GORKOM,
*Gedelegeerde voor Nederland van den
„Bond van Geneesheeren in Ned.-Indië".*

P. S. Ik herinner eraan, dat een belangwekkende bloemlezing uit de bulletins van den Bond, waarin meer dan één artikel van SCHÜLEIN's hand, in 1903 als afzonderlijke brochure onder den titel: „De uitoefening der geneeskundige praktijk in Ned.-Indië" is uitgegeven en bij den uitgever van dit *Tijdschrift*, den heer F. VAN ROSSEN te Amsterdam, tegen toezending van f 1.— verkrijgbaar gesteld.

INGEZONDEN.

APOPLEXIE IN HET EXCITATIE-STADIUM DER NARCOSE.

Geachte collega,

Aan dr. HK. TH. HERMAN.

Tot mijn spijt hebt gij meer gelijk dan mij lief is. Ik had die bedenking ook zelf reeds gemaakt, doch vond troost-gronden in de duidelijk uitgesproken heliophobie der narcose-ongelukken. Zoo zijn ter mijner kennis gekomen

uit de laatste 2 jaren 5 chloroform-sterfgevallen, alleen in Amsterdam, en geen enkele vond zijn weg naar de verlichte pagina's van ons *Tijdschrift*. Ik vond andere troostgronden in het veel ernstiger karakter, dat een apoplexie in dan buiten narcose dragen moet. En ik vond troostgronden in enkele mededeelingen, die hoewel „few and far between” toch aanwijzingen geven in de goede richting. In de *Amer. Journ. of Sciences, New Series*, 1869, p. 408 beschrijft ASHFORD een geval, waar een meisje van 16 jaar na een lachgasnarcose in een coma verviel, waaruit een linkszijdige hemiplegie overbleef. WOOD (*Brit. med. Journ.*, 16 Aug. 1890) beschrijft een dergelijke apoplexie bij een man. Na lachgas narcose zijn ook retinaalbloedingen voorgekomen. HEWITT vermeldt een geval van apoplexie uit het London Hospital onder aethernarcose en meent: „there is ground for the belief that this accident is not as rare as is generally supposed”. Toch erken ik, dat U trof in een zwak punt.

Hartelijk dank voor uw belangstelling.
Amsterdam 4 Maart 1906.

TH. HAMMES.

PSYCHISCHE ERFELIJKHEID.

Naar aanleiding van de belofte om verslag te geven in dit *Tijdschrift* van de uitkomsten van het onderzoek over de normale psychische erfelijkheid wenschen wij het volgende mede te deelen.

Er waren in de lijsten 90 vragen omtrent de meest verschillende psychische eigenschappen gesteld, die men in de volgende groepen kan indeelen.

- I. Bewegingen en handelingen (1—8).
- II. Emotionaliteit (9—16).
- III. Secundaire functie (17—26).
- IV. Intellect en aanverwante eigenschappen (27—43).
- V. Begeerten en neigingen (44—81).
- VI. Verschillende andere eigenschappen.

Het resultaat dezer enquête was, dat wij ingevuld terug ontvingen 487 families, bevattende 2415 karakterbeschrijvingen. Wij betuigen aan allen, die tot het welslagen der enquête hebben meegewerkt onzen hartelijken dank.

Wij kunnen hier volstaan met een enkel woord de uitkomsten van ons onderzoek te vermelden. Voor een nauwkeurige beschrijving van de wijze van bewerking van het materiaal is dit *Tijdschrift* niet de plaats; wij verwijzen daarvoor naar het oorspronkelijke artikel in het *Zeitschrift für Psychologie und Physiologie der Sinnesorgane*. Wij zijn gaarne bereid aan allen, die hun medewerking hebben verleend door het terugzenden van ingevulde lijsten, een afdruk van dit en van een volgend artikel toe te zenden, mits daarvan het verlangen aan den laatsten ondergeteekende vóór 1 April wordt te kennen gegeven. Na dit aanbod, meenen wij hier te kunnen volstaan, met de mededeeling, dat de erfelijkheid van alle bovengenoemde psychische eigenschappen duidelijk aan het licht komt en dat de gelijkgeslachtelijke erfelijkheid sterk de gekruiste overtreft.

Groningen, 5 Maart 1906.

G. HEYMANS.

E. WIERSMA.
